

AMIGO DE CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.

Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.

Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.

Un number só fl. 0,20.

Curaçao, 22 September.

Een gouden priesterfeest.

Heden herdenkt te Grave in Nederland de de Hoogerwaardige Heer Monseigneur BERNARDUS THEODORUS JOHANNES FREDERIKS, Kamerheer van Z. H. den Paus en Oud Pastoor der H. Anna-parochie te Otrabanda, den dag, dat ZHEW, vijftig jaren geleden de H. Priesterwijding ontving.

Eenige bijzonderheden uit het leven van den hoogvereerden Jubilaris vinden hier haar plaats.

Mgr. B. TH. J. FREDERIKS werd den 8sten September 1826 te Grave uit godvreezende ouders geboren. Op zeventienjarigen leeftijd vertrok hij den 1sten December 1843 met de *Phoenix* naar Curaçao, waar hij den 22sten Januari 1844 aankwam. Den 22sten September 1849 werd hij door Z. D. H. Mgr. M. J. NIEWINDT, Apostolisch Vicaris van Curaçao, priester gewijd en spoedig daarna benoemd tot Secretaris van het Apostolisch Vicariaat. Den 15den Augustus 1863 werd Mgr. FREDERIKS aangesteld als Pastoor der H. Anna-kerk aan de Overzijde en hij bleef met de herderlijke bediening belast tot den 26sten Mei 1893, toen zijne geschokte gezondheid hem dwong ontslag aan te vragen, dat hem op de eervolste wijze werd gegeven. Kort ten tijd daarna verliet hij Curaçao en begaf zich naar Nederland, waar hij zich in zijne geboorteplaats Grave vestigde.

Ziedaar in weinige woorden de levensgeschiedenis van Mgr. B. TH. J. FREDERIKS. Wij zouden zeggen, hier is de soberheid van feiten, aan het waarlijk verhevene en groote eigen.

Een missie bisschop brandend van ijver, onuitputtelijk in liefde, begaan met het droevig lot zijner kudde,

was gekomen in het moederland om arbeiders te zoeken voor den akker, die na honderden jaren geheel braak te hebben gelegen, aan hem ter bebouwing was toevertrouwd. Met een welsprekendheid, die slechts kan voortkomen uit een waarlijk apostolisch hart, had hij in sprekende kleuren den ellendigen toestand geschilderd van zijn missie-gebied, aan God overlatend om een sprankje van het vuur dat hemzelf verteerde, te ontsteken in die hem hoorden.

Toen verlieten drie priesters de stilte van St. Franciscus' armoedige kloostercel, een ander zeide de zoete zorgen eener landelijke parochie vaarwel, terwijl vier jongelingen het zich als een gunst toerekenden den bisschop-missionaris te volgen. Onder deze laatsten bevond zich de Heer B. TH. J. FREDERIKS.

Wat mocht hem, den nauwelijks zeventienjarigen jongeling, bewogen hebben een zekere toekomst prijs te geven voor het wisselvallige, zoo men wil voor het avontuurlijke, dat een missionaris zijn gezellen bieden kan? Was het niet dwaas een onbekend man, die alleen het priesterwoord en zijn bisschopseer te verpanden had, te volgen naar een onbekend land, waar behalve de moeilijkheden, die uit den treurigen toestand zelf voortsporen, het moorddadige klimaat diende getrotseerd op een wijze, waartegen zelfs de meest waakzame voorzichtigheid in verzet moest komen? Wat mocht dan de bewegreden zijn van zulk een gewaagden, zoo niet onberaden stap?

Mgr. FREDERIKS was in zijn jeugd, gelijk hij geheel zijn leven is geweest, een man van het offer. Zoo spoedig had niet het welsprekend woord en de scherpe blik van Mgr. NIEWINDT hem zijn weg aangewezen, of met blijden moed trad hij het steele en overgroeide bergpad op, dat thans zijn levenspad worden zou. En hij maakte zich los uit de omhel-

zing van een teerminnenden vader: hij lette niet meer op de klachten eener geliefde moeder, ofschoon ze hem sneden door de ziel: hij hoorde niet meer dat zijne ouders hem toeriepen: *O staf van onzen ouderdom, o licht onzer oogen!* — God had gesproken, het offer werd gebracht en door den Hemel aanvaard.

Wij staan in het jaar 1849. In de laatste dagen van September vult een dichte schare de ruïne H. Anna-kerk van Otrabanda te Curaçao. Aan het altaar des Heeren staat voor de eerste maal een jeugdig priester omstuwd door een achtbare priesterschaar en met welgevallen rust op hem het oog van den Apostolischen Vicaris der Curaçaosche Missie, van den man naar Gods hart, Mgr. NIEWINDT.

Hoe trilde dien jeugdigen priester het hart van vreugde, toen hij voor de eerste maal aan den voet der altaren zeggen mocht: *Ik zal ingaan tot het altaar Gods, tot den God, die mijn jeugd verblijft!* Hoe innig vroom, zooals wij het van hem gehoord hebben in latere dagen, klonk zijn stem, toen hij glorie bracht aan God in den hooge; hoe vast en kalm, toen hij voor allen uitsprak, dat hij geloofde in God den almachtigen Vader: *Hoe jubelend klonk zijn lied bij het: Heilig, heilig, heilig, de Heer God Sabaoth!* — maar ook hoe drukte geheel zijne houding de vermorzeling zijns harten en het gevoel zijner nietswaardigheid uit, toen voor de eerste maal zijn woord den God van hemel en aarde deed nederdalen op het altaar!

En bij het voortzetten der heilige Handeling naderde het oogenblik zoo vol teederheid en gevoel voor iederen priester, die voor de eerste maal de H. Geheimen viert, het oogenblik, dat hij het Brood des levens reiken mag aan de zijnen. Toen daalde ook Mgr. FREDERIKS, beladen met den kostbaren Schat, af van het altaar

en bij de schare, die aanzat aan den Tafel des Heeren, zocht zijn weenend oog twee beminde personen, wien in ruil voor het tijdelijk leven, dat zij hem eens schonken, hij thans het Brood des eeuwigen levens geven wilde. Doch neen, in dat gelukkig oogenblik vond hij die dierbaren niet en zijn ziel schreide, dat ook op dien dag een onmetelijk ocean hen van elkander scheiden moest. Maar toen welde ook uit zijn hart een liefdevolle verzuchting op tot God en het klonk met volle overgiving: *Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede, o Heer!* De man van het offer had wederom een offer gebracht.

Na zijn heilige Priesterwijding was Mgr. FREDERIKS gedurende een tiental jaren de trouwe metgezel van zijn Bisschop. Wonend in hetzelfde huis, werkend met elkander, — Mgr. FREDERIKS was spoedig als secretaris van het Curaçaosche Vicariaat aangesteld — hadden beide mannen elkanders uitstekende hoedanigheden leeren kennen en daardoor was tusschen beiden een vrouwelijkheid ontstaan als die van vader en zoon.

De zorgen, welke de moeilijke tijdsomstandigheden voor het Apostolisch Vicariaat dikwijls meebrachten, werden door beiden gedragen en gedeeld, maar ook beiden verheugden zich broederlijk, wanneer zij den toenemenden bloei der hun geliefde Missie herdachten.

Zoo naderde den 13den Januari 1890. Reeds lang had een wreede kwaal den eenmaal zoo sterken Bisschop op het ziekbed meergeworpen en zijne krachten ondermijnd. Men vreesde, men hoopte, men poogde zich den waren toestand te verbergen, totdat eindelijk de zoo zware slag viel en Mgr. NIEWINDT tot een beter leven overging. De dood ontrukte aan Curaçao zijn apostel, aan de priesterschap hare kroon, aan de Katholieke Kerk een sieraad.

FEUILLETON.

HONOR I COMBATE.

(18)

Algun dia despues nan a jama es oficial Harteneck coe un telegram na *Hartenstein*. Su tata a haya un atake na mesa sintar, ora é tabata comé.

Es atake a pasa en berdad asina liger koe Herman a haya es enfermo for di peligro, ma es dokter no a bisa es dos roeman, koe es atake por repiti. Un gran debilidad tabata consecuencia di es promer atake, koe naturalmente tabata aumenta ainda mas es majoor su irritacion. Semper é tabata kier su jioe pa toer loké é haci of bisa pa é ta mal contentoe.

Erna no tabata sabi kiko haci, principalmente dia su roeman mester a bolbé bai guarnicion, despues di un corta permanencia cerca nan. Dokter a bisa koe tranquilidad ta necesario pa es paciente, ma sin bisa com por haya es tranquilidad.

Un bisjita di baron Steinfels a trecé un cambio cerca es enfermo.

Es desgracia koe Hans Otto a haya di es candela na es moelina tabata mas serio koe nan a keré. E mester a keda na cama hasta tempoe i é tabata bon cuidar pa senjora Von Glockner. Entre tantoe es majoor a bai biaha coe su

jioe atrobé, sin koe Erna i Hans Otto a mira otro trobé despues di es candela. Coe muchoe gustoe Hans Otto tabata desea un encuentro awor despues di es horribel catastrofe. E no tabata sabi muchoe bon kiko a pasé coe Erna es anochi ai, ma koe awor é ta den un otro estado, esai é no tabatin ningun duda.

E promer encuentro a toema lugar porfin bao di circunstancia, koe nan no por a corda riba pasado.

Majoor Harteneck a haya es atake poco despues koe el a bolbé di biaha coe su jioe. Ora senjor i senjora Von Glockner coe Steinfels a bai doena bon benida na *Hartenstein*, nan a haya Erna jorando, mientras koe dokter tabata moenstra un cara serio. Steinfels tabata encargar pa manda un telegram pa Herman. I den toer otro bisjitanan, koe Steinfels a sigi haci, atencion tabata asina tantoe poner riba es enfermo, coe toer otro asuntoe personal mester a keda tras.

Harteneck a sintié pronto atraí cerca Hans Otto. Su calidad tranquilo i semper mescos tabata traha favorabel riba nervio di es enfermo. Awor Steinfels mester bini *Hartenstein* cada bez i é ta pasa ora largoe den compania di tata i jioe.

Com tantoe es majoor tabatin necesidad di condencendencia, mas tantoe gustoe é tabata haya den Steinfels.

També su relacion coe su jioe tabata bira poco melior, té koe porfin, bida na es castiljo ai a bira asina trankil, manera nunca tabata caso koe té awor.

Erna tabata sabi es motiboe masjar bon. E tabata conocé libremente den di é mes, koe no solamente Steinfels ta causa di es cambio ai, ma koe es cambio a resulta bon pé també. E tabata mira koe Steinfels sá keda mira su dilanti coe un cara serio, ora é doena su tata un respondi violente, si su tata haci cualkier reganjo inhusto. I cuanto bez, koe é tin es cuestionnan ai, hende tabata mira den Steinfels su cara koe é ta desaprobé. Na principio es critico di silencio tabata hacié rabiar i despues é ta coemiza corda. Un reganjo particular di pastoor Milder a haya su coerazon bon preparar. El a comprendé, koe é tabatin mester di es exhortacion.

Un naturaleza violenta i apasionada manera di djé, no porta cambiar di unbez, ma Erna a toema es combate jen di animo i coe firmeza. El a sinja compara su accionnan coe di Steinfels. El a baja, koe den Steinfels no tin un momentoe di rabia ni hasta di impaciencia, cuando pa otro hende lo tabatin miles di ocasion pa esai. Solamente politica di opocision den es tata i Steinfels, ta basta peligroso caba, como es tata no ta larga di haci algun observacion skerpi riba es principio

koe Steinfels ta abraza. Es ora ai Steinfels ta defendé su ideanan firme ma semper calmo. Un dia Erna tabata testigoe koe tio Glockner a hacié un observacion, tokante un encargo, koe segun é, Steinfels no a haci bon. Steinfels tabata dispuesto pa bolbé cógê e camina largoe di cas, ora tabata evidente koe nan no a comprendé otro bon. Es tio a disculpé, i pa Erna tabata un ocasion pa é manifesta com tantoe é ta envidia es calmo koe nunca ta bandona Steinfels.

E tabata rechaza es alabanza ai, oisando:

—Mi naturaleza plegmática no ta di mi mes, ma un herencia di mi bon tata. Merecé muchoe mas admiracion, si un hende por domina es caracter violente, koe é por a nacé coe né. Erna no por a larga di comprendé; es bista koe el a hiza tabata masjar clar. I asina su palabranan a hacié contentoe i dichosa, nan tabata pé un judanza i consuelo pa es sigiente desagradonan coe su tata.

Di otro manera Steinfels no tabata plegmático. Toer atake política di su tata koe tabata pasa limite, Erna tabata mira masjar bon, koe es jonkman tabata retené coe masjar trabao un respondi fuerte, i dominando su mes na doena es enfermo solamente algun defensa muy necesaria.

Com tantoe natural su relacion ta-

Was het wonder dat er droefheid heerschte op de eilanden, die eenmaal den lof van den grooten bisschop-missionaris zouden verkondigen, en er verslagenheid was onder het volk, dat nu als verweesd achterbleef! Toch was er onder al die priesters, welke Mgr. NIEWINDT aanhingen met geheel hun hart, onder al die geloovigen, welke klaagden en weenden over het verlies van hun Vader, één die leed in stilte maar met heviger en nijpender smart dan allen, en die één was Mgr. FREDERIKS. Aan het sterfbed van Mgr. NIEWINDT was het alsof zijn eigen leven henenvlood en hij zichzelf geven moest in den vaderlijken vriend, die hem ontneimen werd, en alleen de man van het offer kon hier, treurend en weenend, het hoofd onhoog houden en met geheele onderwerping zeggen: *De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, de naam des Heeren zij gelooft!*

Is het noodig, dat wij Mgr. FREDERIKS ook beschouwen in de herderlijke bediening, die hij meer dan dertig jaren heeft vervuld met groote eer en waardigheid? Is het nog noodig te zeggen, dat toen elke dag nieuwe offers vroeg? Wat overwinning moest die priester niet op zichzelf behaald hebben om, terwijl de zware zorgen eener uitgestrekte parochie hem drukten, voor ieder die tot hem kwam, een vriendelijk woord, een goeden raad, maar bovenal een waarachtig priesterlijk hart te hebben! En dat niet een enkele keer, een enkelen dag, maar dertig jaren lang zonder ophouden, vooral zich toonend den vader der armen.

De vader der armen, dat was Mgr. FREDERIKS in den vollen zin des woords gedurende de dertig jaren, dat hij aan het hoofd stond der H. Anna parochie. Niets eischte hij voor zichzelf: van alles ontdeed hij zich, zelfs meermalen van het noodzakelijke. Zoolang hij had, gaf hij aan die zijne hulp inriepen, en had hij niet meer waarvan te geven, dan deed hij Gods Voorzienigheid een heilig geweld aan om toch den arme niet met ledige handen weg te zenden.

Zoo offerde Mgr. FREDERIKS zichzelf dertig jaar op voor hen, die aan zijne geestelijke zorgen waren toevertrouwd en zelfs nu op het tijdstip, dat hij een halve eeuw van zijn priesterschap afsluit, brengt hij het offer van zichzelf.

Wat had hij gehoopt bij den vijfzigsten verjaardag zijner H. Priesterwijding een dank- en jubeloffer te mogen opdragen op de plaats, waar hij zijn rijk en vruchtbaar priesterlijk leven begonnen had! En wij, hoe wenschten wij, dat hij in ons midden mocht wezen om hem on-

ze dankbare harten te toonen, die zich nu slechts kunnen uitspreken in gebed en gelukwensch, en verlangen, zoo het kan, de edelmoe-dige offervaardigheid te overtreffen van den thans met goud gekroonden priester!

Dan, het heeft niet aldus mogen zijn. Ook wij onderwerpen ons op het voorbeeld van den man van het offer, die heden zijn gouden priesterfeest viert, aan de beschikking des Hemels. Maar over de onmetelijkheid van den oceaan, die ons scheidt, klinken heden onze zegenbede, een danklied tevens, Mgr. FREDERIKS tegen, als erkenning en meer nog als waardeering van het onnoemlijk vele, dat hij voor de Curaçaosche Missie heeft gewrocht. En gaat onze bede in vervulling, dan verkeert het goud van dezen dag in schitterend glorielicht, dat na dit leven de waarachtige priesters des Heeren omstraalt.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Kerkelijke berichten.

Ter viering van het gouden priesterfeest van Mgr. B. TH. J. FREDERIKS, Kamerheer van Z. H. den Paus en Oud-Pastoor der H. Anna-parochie te Curacao, thans verblijvende te Grave in Nederland, zal aanstaa-den Zondag ten negen ure in de H. Anna-kerk te Otrabanda een plechtige H. Mis worden opgedragen en daarna door Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, Apostolisch Vicaris van Curacao, plechtig de lofzang *Te Deum* worden gezongen.

Officiële berichten.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 20 dezer maand, No. 548, is met ingang van 1. Januari 1900, voor den tijd van drie jaren, eene commissie van schatting der grond-eigendommen op dit eiland benoemd, bestaande uit de Heeren A. A. CORREA, I. DEBROT, C. Z. DE HASSETH GZ., A. HENRIQUEZ, J. S. JOUBERT, A. J. B. LEYBA, P. H. MAAL, A. W. NEUMAN FZ. en J. B. VAN DER LINDE SCHOTBORGH.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 20 dezer maand, No. 549, is aan den heer P. BAEZ LAVASTIDA, vakleeraar bij het Openbaar Onderwijs alhier, een binnenlandsch verlof voor den tijd van drie maanden verleend, met vergunning om zich naar Sto. Domingo te begeven.

Havennieuws.

Dinsdag sloeg op het Schottegat een zeilboot om, waarin drie personen gezeten waren. Alle drie geraakten te water; twee reddden zich door naar wal te zwemmen, doch de

goe mehor, algoe mas altoe. Su pakiko, sintir di hende no por comprendé, ma mi tin es firme conviccion, koe nos no ta jamar na bida pa coe morto nos caba na nada. Nos lo ta criar solamente, pa koe den un caso favorabel, nos pasa algun anja bon? Nó, esai no ta cos di corda. Ki un inhusticia di cie-loe nos lo tin di vinga, si nos tira un bista riba pobernan rondor di nos, i koe nos comprendé, koe nan no por alcanza aunké exteriormente es bida tan agradabel di es sociedad mas elevada!

Coe ki entusiasmo e hoben tabata papia! Com tantoe su wowo tabata brilja! Mes ora é tabata disculpé tam-bé cerca es pastoor koe el a papia promer coe né. Pastoor Milder tabata bati paternalmente riba su scouder: é tabata satisfecho di djé.

CAPITULO VIII.

Den salón di promer piso di un hotel na Múnberg, koe su tres bentananan ta doena bista den caja grandi, oenda na obstante di un frioe violente mercado tabata activo, tabata sinta na fin di luna di Januari na un almuerzo es bieuw baron Harteneck i Erna. Es rajonan páldo di solo di invierno tabata brilja es efectonan di porcelana i di plata i riba cabai blond di es moza i tabata dora su frenta koe el a larga ta cologa riba un carta. Legria di es moza, koe hende por a

derde, die niet zwinnen kon, moest zich aan de kiel der boot vasthouden, totdat men met een andere boot kwam om hem eveneens op het droge te brengen.

De Nederlandsche paketschoener *Gouverneur van den Brandhof* vertrekt heden om 5 uur naar St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba.

Met zekerheid kan gemeld worden en bij de bevoegde autoriteiten is het bericht reeds ontvangen, dat hier binnen een paar dagen een Fransch oorlogsschip zal binnenvallen.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar beronden brieven:

Sofia B. de Behrenz, A. C. Bakhoven, Wed. H. J. de Boer van Daalen, Isaac Baiz é Hijos, B. M. A. Correa, M. de Castro, Dotereja fanufoe, Hans Hanna, Tomas Hurtado, Pejo Madoero, Rosali Maduro, Eduardo Martes, Martina Nersica, Regina Oduber, Ninchi Oduber, Giovanni Onostasio, Jakob Sauerkraut, Elias Salim, Valentin Songovia, Luis I. Iglesias.

Aangeteekende stukken: M. & J. Cardoze, Maximiliano Monsanto hijo, Michael M. Roemer.

Niet voor bestelling of verzending vatbaar een brief en een drukwerk respectievelijk geadresseerd aan: Alfredo Leend (ubij)? en J. H. de Bus-sy, Amsterdam.

Leger.

Maandag zijn vier soldaten, twee Nederlanders, een Belg en een Duit-scher, van het garnizoen gedeseerteerd. Zij schijnen beproefd te hebben met een kleine boot van de Caracas-baai naar Venezuela over te ste-ken. De Duitser was vroeger reeds in zijn plan om desertie te plegen verhinderd, toen men hem arresteerde aan boord van een Duitsch stoom-schip. Een gerucht wil, dat de deserteurs te La Vela de Coro zijn ge-land.

Hedenmorgen zijn twee hunner met den venezolaanschen schoener *Aurora* alhier aangekomen.

Ongelukken.

Maandagnmiddag geraakten de klee-ren van een oude vrouw te Otrabanda in brand met het noodlottig ge-volg, dat zij na een paar uren aan de bekomen brandwonden overleed.

Ingezonden Mededeelingen.

BEKWAME GENEESHEEREN

zeggen, dat hetgeen onaangenaam is voor den smaak, het zij dan voed-sel of geneesmiddel, weinig bevoor-derlijk is voor een systeem. Waar-schijnlijk is dit tot op zekere hoogte

mira, a larga un corar suave riba su cara. Su boca tabata moenstra un harim-mentoe mitar feliz i mitar tímido.

Sinembargo su tata tabata mira ra-biar. Su wovonan medio abri i sin nin-gun brillo tabata mira su jioe coe impaciencia, i su boz no tabata muy amistoso ora é dici:

—Kiko di particular tio Frans ta skirbi? Bo ta tarda coe lezamentoe i mi ta warda un koppi di thee.

Erna a lamanta spantar i a coeminza ocupa coe un ketel di awa koe tabata riba un lampi di alcohol. El a respon-dé tolontrar.

E ta skirbi principalmente di tanta Marie. Tio ta contentoe, koe hustamen-te nos ta aki i koe mi por bai pasa un ora na clinica pa mi leza algoe pa tanta tendé of papia coe ne. Su gra-titud ta muchoe mas koe mester. Afor-tunadamente dokter ta contentoe, a-wor nos por spera coe un poco dia mas di sociogio, tanta lo ta henteramente bon. Mi bon tanta, com duroe tabata pé, di mester a keda sinta tres siman den oscuridad! Ki pacensji é tabatin. Ni un palabra di kego tabata sali for di su boca!

—Sí, sí, esai mi sabi, es majoor a respondé. Toer loké Glocknernan haci ta ideal den bo bista. Lo mi kier, pa bo poerba noema, mira Erich Nein-stetten coe es mes bril. Lo bo discubri den djé masjar calidat excelente, koe té awor bo no conocé....Lo bo kier

de oorzaak, dat men in zoovele ge-vallen nalaat levertraan te gebrui-ken. Tot nu toe was de walgelijke smaak voor de meesten een onover-komelijke moeilijkheid. Dit beletsel nu is geheel en al weggenomen door

HET PREPARAAT

VAN WAMPOLE

dat alle herstel en genezing aanbren-gende kracht der Levertraan bezit, die door ons getrokken wordt uit versche kabeljauwlevers. *De smaak en crezenoe de reuk zijn geheel en al verdweenen.* Daarbij heeft dit prepa-raat ook nog de zeldzame genees-kracht van de Hypophosphiten-siroop, van de Extracten van mout en kersenschillen, waarmede deze levertraan vermengd is. Vóór den maaltijd gebruikt, helpt het prepa-raat van Wampole de spijsvertering, zet bloed aan, overwint zwakte en uitputting, herstelt de krachten en voorkomt en geneest de koorts, rheumatisme, buikziekte, algemeene verzwakking, longaandoeningen en alle ongesteldheden, die voortko-men uit bloedhede. *Het is een ge-neesmiddel, dat het einde dezer schit-terende eeuw waardig is,* een zaak, die alles overtreft. Het is zoet als honig. Een flesch overtuigt reeds en men kan er niet mede bedrogen wor-den. Het is te verkrijgen bij alle apothekers.

EMULSION DE SCOTT.

Srs. Scott & Horne, Nueva York.
He empleado muchas veces en seño-ritas y niños escrofulosos y débiles, la Emulsión de aceite de hígado de bacalao, que ustedes preparan, notando que la suportan bien, y que han mejorado en su digestión y nutrición.

Soy de ustedes, atento servidor.

Dr. CALISTO GONZALEZ.

Caracas, Venezuela.

La Semana Cristiana Ilustrada.

Hemos tenido el gusto de recibir el número correspondiente al último jueves de esta hermosa publicación que nos permitimos recomendar a nuestros lectores como un excelente medio de adquirir a precio suma-mente módico un magnífico año cris-tiano ilustrado con más de 100 bo-nitos grabados.

Precio por un año 8 fr. 50. Diri-girse a los señores Popelin Hnos., 3, rue Segnier.—Paris.

NEDERLAND.

Onderwijs op de Kloosterscholen.

Feiten, niets dan feiten kunnen het middel zijn om de tegenstan-ders van Katholiek onderwijs te o-vertuigen, dat het bijzonder onder-wijs minstens *even* degelijk is als het openbaar onderwijs.

Om een paar feiten aan te halen

conta un instante? Com bo ta keré di pasa merdia? cerca tanta Glockner?

Erna a sagudi cabez.

Ora su tata a sali for di kamber, el a bai na bentana koe e paki koe ta-bata huntoe coe e carta, i el a kita un bouquet afor. El a ponéle coe masjar cuidao den un florero riba un lessenaar koe ta cerca es bentana i koe ta jen di papel, boek i algun cosita elegan-te, koe tabata moenstra un esfuerzo pa kita caracter di un hotel for di es salón.

Es palabranan di carta di tio, koe tabata interesa Erna mas tantoe, é no por a bisa su tata nan caba, pasobra nan a spanté coe su coerazon ta-bata bati.

Den carta di es tio, koe el a skirbi coe su mes manoe temblando, tabata para:

—Es flornan koe mi ta manda awe, nan no ta regla na mi gustoe, ma lo bo dispensa mi jioe, pasobra nan ta-bata destinar awe pa es samaritana chikitoe. Steinfels no ta larga pa koe es homber di coenucoe regla un di su obranan di ciencia; segun é, é conocé bo gustoe, i pa esai mi a largé. Ora mi a bolbé miré, mi a spanta masjar, Steinfels a corta es jerbanan koe é no mester a corta. Ma no bisa tanta na-da. Pronto lo bo tin basta ocasion di scual é, pasobra é ta bai na su fa-milia, i lo é pasa algun dia duranti su biaha na Múnberg.

bata bira coe Hans Otto, com tantoe mes é tabata sinja aprecié, el a mira bien pronto koe lo é no ta infiel na su principio ni na su conviccion.

Por lo demas é no tabata un hende koe tabata larga di soporta oposicion; é no sá keda nunca obstinado den su idea.

No tabata falta ocasion pa sinja co-nocé Steinfels su intencion den diferen-te asuntoe. Aunke den nan conversa-cion familiar, toch tabatin basta ma-teria pa conversacionnan serio.

Un anochi a presenta un di es oca-sionnan ai, koe a larga un profundo im-presion riba Erna.

Es pastoor bieuw a bini *Hartenstein* i tabata conta masjar sustar morto re-piente di un aldeano, un homber, koe pa su bida libertino, a doena masjar scandal; es mama bieuw di es difuntoe por moeri di duele i di cordamentoe, koe su jioe a drenta eternidad sin nin-gun rreparacion.

Baron Harteneck, koe ordinariamen-te no ta contentoe, ora ta papia di religion, dici, aunké coe gran sorpresa di esnan koe tabata ai, koe keremen-toe den existencia di alma despues di morto ta poné un exigencia serio na conocementoe di hende.

Promer koe pastoor Milder por a toema palabra, Steinfels dici coe entu-siasmo:

Kiko ta mas consolador i mas subli-me koe conviccion koe nos ta criar paal-

dione: dat van de school der Eerw. zusters Franciscanessen te Rozen-daal deel namen aan het examen voor de hulptacte 5, voor de hoofdaacte 4 en voor het Fransch 1. o. 4, hier-van slaagden respectievelijk 4, 3 en 3 candidaten.

Van de inrichting der Eerw. zusters O. L. Vr. Moeder van Barmhartigheid te Tilburg namen deel aan het examen voor de hulptacte 10, hoofdaacte 4, Fransch 1. o. 5, hier-van slaagden 8 voor de hulptacte, 3 voor de hoofdaacte en 5 voor het Fransch.

Ook van de filialen van het Moederhuis te Tilburg, o. a. te Stratum, te Utrecht, te Arnhem slaagden bijna allen.

Het mag daarom wel eens ver-luiden, dat de besturen der geeste-lijke inrichtingen alles in het werk stellen, om het personeel hunner scholen zoo kundig mogelijk te doen zijn.

De uitslag van het Staats-examen, om toelating tot de academische les-sen te verkrijgen, in den Haag was als volgt.

De groep bestond uit dertien jon-gelui, waarvan er vijf het katholiek Bijzonder Onderwijs ten einde toe hadden genoten, en wel drie op het Bisschoppelijk College te Roermond en twee te Rolduc. *Al deze vijf* can-didaten slaagden, terwijl van de over-ige acht... niet minder dan zes werden afgewezen.

De vergelijking mag hier voor ge-noemde katholieke inrichtingen van Middelbaar Onderwijs wel zeer gun-stig heeten!

De "Prins Willem V".

Omtrent een ongeluk, het stoom-schip *Prins Willem V* der Konink-lijke West-Indische Mail, overko-men, kan het volgende worden me-degedeeld. Zondagmorgen 27 Augus-tus om half zeven, tusschen Havre en Dungeness, is met een geweldigen slag de hoofdstoompijp van den stuurboordsketel gesprongen. De eerste machinist bevond zich met den clien in de machinekamer, deze beiden bekwamen geen letsel. De stoker Jan Wiekamp en de tremmer Jacob Bakker echter, die op de plaat werkzaam waren, moes-ten met levensgevaar door den ont-snappenden stoom naar dek vluch-ten. Met brandwonden overdekt, werden zij bij den scheepsdokter gebracht. Het schip ging in volle zee voor anker om den toestand van ketels en machines te onder-zoeken. Het bleek, dat men, stoomende op den tweeden ketel, ver-der kon gaan. Aldus werd met eigen krachten Zondagavond om 7 uur Dungeness en Maandagmiddag 3 uur Ljuiden bereikt. Het schip liep nog eene vaart van 7 mijlen. Wiekamp is per brandard naar het Binnengasthuis vervoerd; Bakker, die loopen kon, is met zijne vrouw naar huis gegaan.

BUITENLAND.

Rome.—Volgens sommige bladen zou Mgr. Tarnassi, internuntius bij het Nederlandsche hof, bij den H. Stoel in ongenade zijn gevallen. De *Univers* spreekt dat bericht tegen en zegt, dat integendeel hij nog al-tijd wordt vereerd met hetzelfde vertrouwen. Een waardige plaats is hem voorbehouden, waar zijne func-tiën van internuntius, die hij zoo goed vervulde, zullen ophouden. De *Pol. Corr.* ontvangt een bericht uit St. Petersburg, dat Mgr. Tarnassi aanduidt, als belast met een buiten-gewone zending naar St. Petersburg. De onderhandelingen, welke door Mgr. Tarnassi zullen gevoerd wor-den, zullen betrekking hebben op de reeds sinds lang tusschen Paus en Czaar aanhangige besprekingen o-ver den toestand der Katholieke Kerk in Rusland. Het gewicht de-zer onderhandelingen wordt nog verhoogd, doordat aan den Pauselij-ken gezant zou zijn opgedragen voorbereidingen te treffen over een blijvende vertegenwoordiging van den Paus te St. Petersburg, wan-neer het mogelijk is, dat dit idee worde verwezenlijkt. Tot nader be-richt moet deze laatste mededeeling

echter onder groote reserve worden aangenomen.

Een belangrijke mededeeling vindt men in de Engelsche *Tablet*. Daaruit blijkt, dat de vorst, die het ini-tiatief nam tot de Vredesconferentie eigenlijk niemand anders was dan Z. H. Leo XIII en de eerste onder-handelingen namens den H. Stoel met de Russische regeering werden gevoerd door Mgr. Tarnassi. Laatst-gehoemde vergezelde in 1894 den toenmaligen nuntius te Weenen, Mgr. Agliardi, (thans kardinaal) naar Moskou, om het Vaticaan te vertegenwoordigen bij de kronings-plechtigheden van Nicolaas II. Uit Moskou teruggekeerd, werd Mgr. Tarnassi belast met een speciale zending naar St. Petersburg, ten einde den Czaar te bewegen een op-roeping aan de volkeren van Europa te richten in het belang van den vrede en het maatschappelijk wel-zijn der natien.

Mgr. Tarnassi had menige moei-lijkheid te overwinnen alvorens hij de Russische regeering tot zijn zienswijze kon overhalen.

De Czaar hoorde echter het denk-beeld met genoegen aan en gaf den Paus de beste uitzichten. Als plaats der conferentie werd van den be-ginne af aan een stad in Neder-land gewenscht. En in verband daarmee werd Mgr. Tarnassi tot internuntius te 's-Gravenhage be-noemd.

De *Voce del Verita*, een der orga-nen van het Vaticaan, schrijft:

Wij kunnen niet nalaten er met nadruk op te wijzen, dat de brief van Koningin Wilhelmina en die van den Opperpriester achtergehou-den zijn tot de laatste zitting der conferentie, ofschoon zij respectie-velijk gedateerd zijn op 7 en 29 Mei.

De eerste is dus geschreven elf dagen voor, de laatste elf dagen na de opening van de Conferentie.

Men heeft aldus blijkbaar de be-toekenis der brieven willen verhoogen.

Er is nog een ander feit, waarop met nadruk dient gewezen. Wan-neer de twee koninklijke documen-ten aan de vergadering waren be-kend gemaakt bij het begin harer werkzaamheden, zouden er zonder twijfel vrij ernstige incidenten voor Italië het gevolg van geweest zijn, en het ware niet onmogelijk ge-weest, dat de Italiaansche vertegen-wordigers met protest uit Holland vertrokken waren.

Dat stemde niet overeen met de bedoelingen der mogendheden, maar het feit, dat zij deze twee brieven voor het einde hebben bewaard, toont wel aan, dat zij zich thans weinig ongerust maken over de ontevredenheid van Italië, die zij voorzagen.

Frankrijk.—Z. Em. de aartsbis-schop van Rennes, Mgr. Labouré, heeft aan de geestelijkheid hier stad het volgend schrijven gericht, dat op den feestdag van Maria Hemelvaart in alle kerken te Rennes werd voorgelezen:

Waarde pastoor!

Het is eene oude en godvruchtige gewoonte, dat wij op den dag van Maria Hemelvaart ons dierbaar va-derland opdragen aan de Koningin des Hemels. Onder de titels, die door de Christelijke godsvrucht aan de H. Maagd werden gegeven, noe-men wij met genoegen dien van be-schermer van Frankrijk. Gij zult uwe geloovigen wel willen aanspo-ren Haar morgen vuriger dan ooit voor ons land te bidden. Dagen vol angst zijn over ons gekomen; onze stad Rennes zal ze slechts dan ge-lukkig doorstaan, als zij getrouw is aan hare traditie van fiere en edel-moedige waardigheid en bovenal aan hare Christelijke gevoelens.

Onze godsdienst is de godsdienst van den vrede, van de gerechtigheid en van de liefde. Hij kon geen getuige zijn van een aanslag, zon-der dien het eerst van allen af te keuren, noch van haat onder broe-ders; zonder te trachten dien te be-daren. Hij bestaat in de eenheid of ten minsten de onderlingen eerbied van alle burgers. De eerbied en de welwillendheid zijn vruchten van

het Christendom. Is het niet Chris-tus onze Verlosser, die ons beval in anderen onze naasten en onze broe-ders te zien?

Voor den storm der driften is hij een toevlucht en een hulp. Wie we-ten dat beter dan onze Katholieken van Rennes?

Zouden wij eene Fransche pro-vincie kunnen vinden, die meer in teedere liefde voor de H. Maagd is ontvlamd dan ons Bretagne? Wij vertrouwen dan ook vast, dat de gebeden, die tot haar zullen opstij-gen haar hart zullen treffen en van de Voorzichtige Maagd eene zachte en zekere beschermster ma-ken.

Tot dat doel bevelen wij, dat in het lof dat zal volgen op de vespers van Maria Hemelvaart, in alle pa-rochierkerken driemaal de smeekbede *Cor Jesu Sacratissimum*, het gebed *Sub tuum praesidium*, en de lofzang *Da pacem* met de bijbehorende ge-beden zullen worden gezongen.

Ontvang waarde pastoor mijne toegenegen gevoelens in Onzen Heer.

(w. g.) G. kardinaal LABOURÉ,

Aartsbischop van Rennes.

— Parijs is het tooneel geweest van vrij ernstige onlusten. Een aantal socialisten en anarchisten trok naar aanleiding van een op-roeping van den bekenden anar-chist Sebastiaan Faure, naar de Pla-ce de la République. Zij werden door agenten van politie uiteenge-dreven. De betoogers begaven zich toen onder leiding van Faure naar de Place de la Nation, doch wer-den onderweg door de politie tegen-gehouden. Er ontstond een hevige vechtpartij, waarbij revolvershots werden gelost. Een commissaris van politie werd door twee mes-steken getroffen. De stoet herstel-de zich spoedig en vervolgde zijn weg. Op de Place de la Nation had een nieuw, nog heviger gevecht plaats. Ook hier werd geschoten. Drie agenten bekwamen verwondin-gen.

Sebastiaan Faure en vier vrien-den, waarbij zich Henry Dhorr be-vond, sprongen op een tramwagen, doch werden weldra gearresteerd en naar de kazerne Chateau d'Eau gebracht.

Hier had een verhoor plaats. Dhorr was in het bezit van twee revolvers.

Terwijl Faure tevergeefs een goed heenkomen zocht op de tram, wer-den ook nog eenige manifestanten door de politie gearresteerd. De rest der betoogers begaf zich naar de Place de la République terug. Onderweg werden van een tweetal godsdienstige instellingen de ruiten ingeworpen.

Om vijf uur was men aangeko-men in de Rue Arbay, waar een aanval werd gedaan op de St. Jo-zefskerk. De betoogers waren ge-wapend met bijlen en lange messen, die zij uit de winkels hadden weg-genomen. De ijzeren hekken voor de kerk werden met bijlslagen ver-nield, waarop de zware eiken deu-ren werden opengehakt en de ben-de de kerk binnendrong. Hier werd alles geplunderd. Zes altaren wer-den verwoest, de doopvonten ter aarde geworpen, de schilderijen ver-scheurd, de beelden stuk geslagen. Vervolgens vielen de woestelingen op het hoogaltaar aan. Het taber-nakel werd op den grond geslingerd, de heilige Hosties vertrapt, de kerk-meubelen verbrijzeld.

De deuren en de stukken van de meubelen werden neergeworpen midden op het pleintje voor de kerk, waar een brandstapel werd ge-maakt en aangestoken. Do kosten der kerk slaagde erin te ontsnap-pen en waarschuwde de politie. Weldra kwamen politie en republi-keinsche garden opdagen, doch wer-den genoodzaakt zich te verdedi-gen tegen de gewapende manifest-anten. Een twintigtal oproerlingen vluchten in een nabijzijnd huis, an-deren in den kerktoeren. De politie moest een formeel beleg beginnen, waarvan het einde was, dat de twin-tig opgesloten werden gegrepen en naar het politiebureau gebracht. Toen de agenten in de kerk kwamen, was men bezig den brand te steken

in den preekstoel, dien men blijk-baar niet kon klein krijgen. De kerk ziet er heerlijk gehavend uit.

Talrijke kleinere betoogingen wer-den in den loop van den avond door de politie uiteengedreven. De menig-te riep: „leve het leger! leve de Re-publiek!“ De manifestanten verza-melden zich herhaaldelijk bij het Ooster-station en riepen: „leve de republiek! leve het leger!“ Straat-jongens, die pakken couranten op straat verbrandden, werden door de politie verstrooid.

Tegen tien uur hadden eenige ongeregelheden plaats op de Bou-levarde Magenta en Strassbourg. Er werden revolvershots gehoord, doch er waren geen gekwetsten. Eenige arrestaties hadden plaats.

In de rue Chabrol, waar Jules Gue-rin met de zijnen belegerd werden, hadden tot na middernacht betoo-gingen plaats.

Er waren in 't geheel vijftig ge-wonden, waarvan een aantal politie-agenten. De betoogers, die gevlucht waren in de vestibule van het station Oost, werden daaruit verdreven. Er hadden 25 arrestaties plaats. Tegen 1 uur werd de rust hersteld.

De gewonden werden niet getrof-fen door revolvershots of messte-ken, doch door de menigte vertrapt en in het gedrang geknust.

— Teekend werd de vernieling van een kerk te Parijs.

Telkens wanneer de hartstochten uit-slaan in laaien gloed, vergrijpt men zich aan het heilige.

Het is de opstand van de boosheid, die door de aanschouwing van het goede tot razendij vervalt. En juist een dergelijke wijze van bestrijding zegt ons, hoe groot en verheven de Kerk moet zijn.

Wanneer hart, afgunst, hebzucht en zoovele andere ongeden tegen Haar woelen, blijkt reeds daardoor, dat Zij het goede hooghoudt, dat zij de deugd en waarheid zelf is.

Waarom anders die hartstochtelijke bestrijding?

Met schandelijke wapenen bevochten, rijst de Katholieke Kerk in glans. Het voorwerp geworden van misdadige aan-vallen, vertoont zij zich als martelares, die lijdt, omdat Zij de enig ware be-ginselen vertegenwoordigt.

Onbeschroomd heeft zij de wapenen aangebond tegen de vele driften, die het menschenom beroeren.

En niets natuurlijker dus, dan dat zij, die de speelbal der driften zijn gewor-den, haar bestoken met hevige passie.

Die bestrijding weeft haar een glorie-kroon.

Tallooze malen zijn kerken geplun-derd, kruisbeelden onder den voet ge-treden, tabernakels ontheiligd.

Maar altijd sterker werd het getuige-nis der waarheid, altijd duidelijker bleek de machteloze woede der aan-vallers, die wel hout en steen kunnen verbrijzelen, wel zich kunnen vergripen aan het heilige, maar steeds weer terug-zinken in den afgrond, waaruit zij met titanentrots zich meenden te hebben op-gewerkt.

Engeland.—Het te Londen verschijnend Iersch orgaan *New Ire-land* vat, in de hoofdstad van Engeland zelf, moedig de verdediging op van het goed recht der Boeren. In een flink artikel zet Jos. Smith (Boston) den Engelschen lezers uit-een, wat eigenlijk de Transvaalsche crisis is, en hoe ze is ontstaan.

De Boeren, zegt het blad, stammen af van de beste vechtersbazen in Euro-pa, van dat langzame kleine volk dat eerst den Oceaan veroverde, dat aan de zee het land ontworstelde, waarop het zijn woningen en zijn fortuin bouwde. Toen brak het Spanje's macht, ten tijde dat dit rijk heerschte over de geheele wereld, het ontrukte aan zijn bloedige handen de onschatbare prijzen: vrijheid en onafhankelijkheid; te vuur en te zwaard de Spanjaarden achtervol-gende over de geheele wereld, ontam het hun de rijkste bezittingen. Het ver-dreef Portugal uit Indië en Oost-Indië, hield Zuid-Afrika een eeuw lang in bezit en voerde de heerschappij over de zee.

De ontdekking van goudvelden bracht naar Transvaal een troep Britsche spe-culanten, mijnwerkers en schurken van het soort dat onze moderne mijnsteden

kenmerkt. Met welslagen en rijkdom kwam bij dezen de wensch op om alles te kunnen ondernemen. Zij wilden het roer van den Staat in handen hebben en den boel zoo inrichten, dat het land een Britsche kolonie zou worden met gouverneurs, roodbaadjes en een hoopje goedkoope titels en onderscheidingen, die veel waard zijn voor menschen, die zoo pas uit het slijk zijn gekomen. Maar Oom Paul en zijn Boeren lieten den Britschen Uitlander op de plaats waar hij behoorde, en het beest jankte en bromde en nam moties aan, totdat het er genoeg van kreeg,—het sloeg aan het samenzweren, geholpen door Joe Chamberlain en zijn edel troepje schelmen. Toen kwam de inval van Jameson, die Kruger ter aarde moest werpen. De *raiders* bleken weinig bijzonders te zijn, niet meer dan tooneelsoldaten, en werden allen gepakt. Zij konden niet schieten en wisten niet hoe ze vechten moesten, ze waren op end' op nullen, en Engeland verloochende hen. Engeland houdt alleen van gelukkige schurken en belooft enkel dezen.

Toen togen de Uitlanders opnieuw aan het werk, gerugsteund door Chamberlain en Rhodes. Een verzoekschrift geteekend door 60,000 hummer (?), werd aan de koningin gezonden, hoewel zij, die het weten kunnen, zeggen, dat er maar 15,000 Britten te Johannesburg zijn.

De Boeren zeggen: wij zullen elk burger die hier vijf jaren woont (de schrijver bedoelt zeven, maar dit doet weinig ter zake) stemrecht geven, mits hij den eed van trouw aan Transvaal aflegt en afstand doet van zijn vreemde nationaliteit. Dat is precies hetzelfde wat wij in de Vereenigde Staten vergen (de schrijver is een inwoner van Boston), en niemand trekt ons recht om dat te doen in twijfel.

Wat de Engelschman wil, is het stemrecht, zeggen hoe de belastingen zullen worden geheven en besteed, een wetgevend lichaam en een president kiezen... en toch een onderdaan blijven van H. M. Stel u eens voor, dat een troep vreemdelingen hierheen kwam en dit met ons probeerde, zouden wij hen dan "miskende martelaars" noemen? Neen, immers, wij zouden ze een troep schurken noemen en hen uit het land jagen."

Als John Bull een schot lost in Transvaal zal hij met pak en zak uit Afrika moeten trekken, even zeker als hij voor altijd uit de Vereenigde Staten is verdreven.

De Boeren zullen vechten tot den laatste druppel bloed. Zij hebben zich jaren lang daarop voorbereid: zij hebben een flinken voorraad wapens en munitie in het land: zij hebben overvloed van artillerie en kanonniers: zij hebben geld en voorraden, en hun leger kent het land en gaat snel als een vogel voort, terwijl de roodbaadjes kruipen als een worm. De Boeren kunnen schieten, raak schieten en snel schieten, en de Engelsche soldaat kan geen man raken op honderd meter afstand, of hij moet in den laatste tijd zeer hebben aangeleerd.

Duitschland.— De *Germania* meldt, dat men in Katholieke kringen besloten heeft, aan den Rijksdag een nieuw wetsontwerp aan te bieden tot afschaffing der Jesuïetenwet. Men haalt eenige door den Rijkskanselier gesproken woorden aan, ten gunste der herhaalde pogingen van het Centrum ten dezen opzichte. Men twijfelt er niet aan, of deze woorden hebben de meening des keizers over deze zaak uitgedrukt, zoodoende zou de lijdelijke en zwijgende tegenstand van den Bondsraad misschien geheel zijn overwonnen.

Het is mogelijk dat dit punt zal worden besproken op den jaarlijkschen Katholiekendag, die ditmaal te Neisse in Silezië zal samenkomen. Op dat congres zullen de Beiersche Katholieken hartelijk geluk worden gewenscht met hunne overwinning, die bijdraagt tot vermeerdering van den roem van het Centrum in geheel Duitschland, en zijne actie versterkt ten dienste van de heilige belangen der Kerk.

Ioser y adelgazar...

sintomas inseparables de la Tisis incipiente. No hay que desesperar. La Emulsión de Scott ha curado y está curando esa enfermedad aun en períodos más avanzados. El Dr. Germain See, de Londres, dice: "El aceite de hígado de bacalao produce en los tejidos una condición hostil á los microbios de la tuberculosis. Apropiando el oxígeno que requieren para existir, los destruye por completo." De este modo el curso de la enfermedad se detiene irremisiblemente. Los hipofosfitos tonifican, imparten energía permanente al sistema entero. La combinación vigoriza los nervios, purifica y enriquece la sangre, repone los tejidos y membranas gastadas, hace descansar y fortalece los órganos digestivos. En la Emulsión de Scott el aceite está "digerido" artificialmente, listo para ser asimilado.

El catarro es una enfermedad constitucional de la sangre, que sólo se cura extirpando la infección escrofulosa, la anemia y la debilidad. La EMULSION DE SCOTT es el remedio en tales casos.

Exijase la etiqueta del hombre con el bacalao á cuestas. Rehusense las imitaciones y las "preparaciones sin sabor" y "vinos" llamados de aceite de hígado de bacalao, pero que no lo contienen.

De venta en las Boticas. SCOTT & BOWNE, QUIMICOS, NUEVA YORK.

ADVERTENTIEN.

Mr. & Mrs. James Reith

hereby beg to express sincere thanks to their friends for all the kindness and attention shown to them during the sickness and subsequent to the decease of their much beloved daughter **Rosa Maria.**

Curacao, 19th. September 1899.

BOTICA CENTRAL
DE LANNOY & Co.

Overzijde—Breedestraat.

Groot voorraad van artsenijen en van de allernieuwste patentmiddelen; allervoortreffelijkste wijnen van de beste merken: heerlijke siropen: sodawater; brillen van allerhande soorten; allertijfste en allerwelriekende parfumerieën: cacao en chocolade van verschillende merken; uitgezochte confituren: sigaren uit de meest geroemde fabrieken, enz., enz.

Agentuur van het gerenommeerde **Lans' extra Stout**, door meer dan duizend geneeskundigen in Nederland en verreweg door de meeste van Curacao aanbevolen: van het heerlijke bier **El Ciervo**, het dengdelijkste voor de tropische gewesten, om de geringe hoeveelheid alcohol, welke het bevat: van de **Elixir de Capuchino**, bereid door H. Suels, het groote en onfeilbare geneesmiddel voor de spoedige genezing der vrouwenkwalen.

Alles tegen schappelijke prijzen.

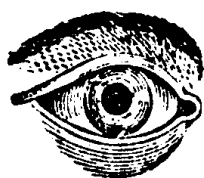

LUZ
DIAMANTE,
LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.

Libre de Explosión, Humo y Mal Olor.

De Venta Por

Las Ferreterías y Almacenes de Viveros.

DEINTEKENING

is opengesteld op den

"Diccionario Papiamentoe-Holandés i Hollandés-Papiamentoe"

DOOR

ALFREDO F. SINTIAGO

Nadere informaties te bekomen te Willemstad, Kerkstraat N° 195 of in den Boekhandel van de Heeren A. Bethencourt en Zonen, Willemstad.

Fotografía Soublette.

Este muy conocido Taller ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO
de 8 A. M. — 4 P. M.

Gramática Papiamentoe

— DOOR —

ALFREDO F. SINTIAGO

te bekomen á 50 cts. in den boekhandel van de Heeren A. Bethencourt en Zonen of ten woonhuize van den schrijver, Kerkstraat N° 195, Willemstad.

TIJD TAFEL

der stoomschepen van "the Red D Line" tusschen
NEW-YORK.
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1899.	Caracas	Philph?	Caracas	Philph?	Caracas	Philph?	Caracas							
Vertrekt van NEW YORK....	Juli	6	Juli	22	Aug.	5	Aug.	23	Sept.	6	Sept.	23	Oct.	6
Doet SAN JUAN aan.....	"	11	"	27	"	10	"	28	"	11	"	28	"	11
Doet PONCE	"	12	"	28	"	11	"	29	"	12	"	29	"	12
Doet CURAÇAO	"	14	"	30	"	13	"	30	"	14	"	30	"	14
Komt aan te LA GUAYRA...	"	15	"	31	"	14	"	31	"	15	Oct.	1	"	15
Vertrekt van	"	18	Aug.	3	"	17	Sept.	4	"	18	"	4	"	18
Komt aan te PRO. CABELLO	"	19	"	4	"	18	"	5	"	19	"	5	"	19
Vertrekt van	"	20	"	5	"	19	"	6	"	20	"	6	"	20
Komt aan te CURAÇAO	"	21	"	6	"	20	"	7	"	21	"	7	"	21
Vertrekt van	"	22	"	7	"	21	"	8	"	22	"	8	"	22
Doet LA GUAYRA aan	"	23	"	8	"	22	"	9	"	23	"	9	"	23
Doet PONCE	"	25	"	10	"	24	"	11	"	25	"	11	"	25
Doet SAN JUAN	"	26	"	11	"	25	"	12	"	26	"	12	"	26
Komt aan te NEW-YORK.	"	31	"	16	"	30	"	17	Oct.	1	"	17	"	31

STOOMSCHIP "MERIDA."

Vertrekt van CURAÇAO.....	Juli	24	Juli	11	Juli	29	Aug.	14	Aug.	30	Sept.	14	Sept.	30
Komt aan te MARACAIBO.....	"	25	"	15	"	30	"	14	"	31	"	15	"	31
Vertrekt van.....	"	30	"	19	Aug.	4	"	18	Sept.	5	"	19	"	5
Komt aan te CURAÇAO.....	"	30	"	20	"	5	"	19	"	6	"	20	"	6
Vertrekt van.....	Juli	3	"	21	"	7	"	20	"	8	"	21	"	8
Komt aan te MARACAIBO.....	"	4	"	22	"	8	"	21	"	9	"	22	"	9
Vertrekt van.....	"	6	"	24	"	10	"	23	"	12	"	24	"	11
Komt aan te CURAÇAO.....	"	7	"	25	"	11	"	24	"	13	"	25	"	12

SS. "HILDUR" en "A. R. THORP."

Vertrekt van NEW YORK.....	Juli	12	Juli	28	Aug.	12	Aug.	28	Sept.	12	Sept.	28
Komt aan te CURAÇAO.....	"	21	Aug.	6	"	21	Sept.	6	"	21	Oct.	6
Vertrekt van.....	"	23	"	7	"	23	"	7	"	23	"	7
Komt aan te MARACAIBO.....	"	23	"	8	"	23	"	8	"	23	"	8
Vertrekt van.....	"	28	"	13	"	28	"	13	"	28	"	13
Komt aan te CURAÇAO.....	"	29	"	14	"	29	"	14	"	29	"	14
Vertrekt van.....	"	30	"	14	"	30	"	15	"	30	"	15
Komt aan te NEW YORK.....	Aug.	7	"	23	Sept.	8	"	24	Oct.	9	"	25

"LA CORONACION"

REAL FABRICA DE CIGARRILLOS
Otrabanda, Calle Ancha.

Los cigarrillos de esta afamada Fábrica están elaborados con los mejores materiales de la Habana.

ALGODON, PECTORAL, TRIGO, BERRO ETC. ETC.
SE VENDEN POR MAYOR Y AL DETAL

en todos los Almacenes, Botiquines, Boticas y Tiendas de Curacao, Bonaire, Aruba, Trinidad, Venezuela, Haití, Colombia, etc. etc.
En esta fábrica encontrarán los fabricantes

PAPEL PARA CIGARRILLOS, PICADURAS DE PRIMERA CLASE ETC